

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie

EGZAMIN MATURALNY 2010

JĘZYK BIAŁORUSKI

POZIOM ROZSZERZONY

Klucz punktowania odpowiedzi

MAJ 2010

Temat 1: Ewolucja miłości na podstawie analizy i interpretacji wiersza Uładzimira Karatkiewicza *Kobiecie z bzem (Żanczynie z bezam)*.

Kryteria			Punktacja 25
1. Rozwinięcie tematu	1.	Uładzimir Karatkiewicz – pisarz XX-wieczny, autor głównie powieści historycznych i liryki patriotycznej.	0–1
	2.	Omówienie prezentacji motywu miłości w wierszu – miłość jako wspomnienie (perspektywa czasowa) – żal niespełnienia – miłość jako nadzieja na przyszłość – miłość jako młodzieńcza namiętność.	0–2
	3.	Przedstawienie podmiotu lirycznego – pokazany przez pryzmat swoich emocji – odczuwa samotność – wspomina swoją przeszłość – brakuje mu w życiu miłości – zagłębiany w siebie – próbuje zrozumieć swoje postępowanie i życie – występuje w 1 os. l. poj. – czuje wdzięczność do kobiety z przeszłości. Przedstawienie bohatera lirycznego – Kobieta z bzem pokazana we wspomnieniach i wyobrażeniach podmiotu lirycznego – piękna – dojrzała, mądra (ona uczyła miłości) – zdystansowana do swojej przeszłości.	0–7
	4.	Omówienie sytuacji lirycznej – czas realny – noc, zmierzch sprzyjający przemyśleniom i refleksji, bezsenność podmiotu lirycznego – wspomnienie kobiety niosącej bukiet bzu, spacerującej po ulicy wiosną; słońce odbijające się w kałużach. Rola kontrastu w utworze – przeciwstawienie obrazu realnego (noc, ciemność, bezsenność, smutek, refleksyjność) wspomnieniom (słońce, bukiet bzu, kobieta, radość, piękno, nadzieja).	0–3
	5.	Wskazanie roli przyrody (świat roślin, zwierząt, zjawiska przyrodnicze) w kreowaniu obrazu poetyckiego miłości.	0–1
	6.	Znaczenie czasu w ocenie minionych zdarzeń – mijający czas pozwala podmiotowi lirycznemu docenić rolę uczucia – postrzeganie niespełnionej miłości jako nauki – tęsknota za atmosferą pierwszego spotkania.	0–3

	7.	Rozpoznanie i interpretacja środków stylistycznych – metafora miłości (symbol grona) – zdania pytające i zdania wykrzyknikowe, wielokropki – naśladowanie toku myślenia, wzmocnienie emocjonalności, metaforyczne ujęcie żalu – anafory w końcowej części wiersza – próba przekonania do swoich racji oraz wyrażenie nadziei, że jeszcze wszystko może się zdarzyć – metafory, epitety – wzbogacają język, oddają pojęcie piękna, podkreślają refleksyjny charakter wspomnień.	0–4
	8.	Wniosek <ul style="list-style-type: none"> • pełny: z perspektywy czasowej można zrozumieć i docenić znaczenie wzajemnych relacji międzyludzkich. • częściowy: wraz z wiekiem pojawia się sentyment w ocenie przeszłości. • próba podsumowania: pierwsza miłość na zawsze pozostaje w pamięci, z wiekiem staje się nostalgicznym wspomnieniem. 	0–4 2 1
Kryteria oceny języka i kompozycji			20
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.		6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.		4
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka.		2
3. Słownictwo, frazologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo, poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.		8
	Wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.		5
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl.		2
4. Ortografia, interpunkcja	Bez błędna ortografia, poprawna interpunkcja.		4
	Na ogół bez błędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja.		2
	Błędy ortograficzne i interpunkcyjne z przewagą drugorzędnych.		1
5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.		2
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.		1

Temat 2: Na podstawie *Apokryfu* Maksima Bohdanowicza przeanalizuj nawiązania do Biblii i ich rolę w utworze.

Kryteria			Punk tacja 25
1. Rozwinięcie tematu	1.	Informacja o autorze tekstu – pisarz, żyjący na początku XX wieku, propagujący rozwój literatury białoruskiej, wprowadzający do literatury nowe formy i motywy, znane wcześniej w literaturze światowej.	0–1

	2.	Wyjaśnienie tytułu utworu – apokryf czyli tekst niekanoniczny o tematyce biblijnej; nawiązania biblijne odnoszą się głównie do warstwy formalnej tekstu.	0–2
	3.	Omówienie typów nawiązań biblijnych w tekście – stylizacja językowa (struktura zdań, szyk wyrazów, stosowanie wielkich liter, powtórzenia) – podział na wersy – występowanie postaci Biblijnych: Jezusa Chrystusa, świętego Jerzego, świętego Piotra – obecność apokryficznych przypowieści – rola symboli: kłos, chaber – wykorzystanie leksyki biblijnej (szczególnie na początku i na końcu tekstu).	0–9
	4.	Omówienie elementów pozabiblijnych – powtarzający się motyw gołych stóp – symbol biedy – realistyczne opisy życia prostych Białorusinów – elementy folklorystyczne (pieśni związane ze świętami) – postać gospodarza – tematyka wiejska.	0–4
	5.	Określenie głównej myśli tekstu – podkreślenie roli piękna – podkreślenie roli sztuki (muzyki, literatury) w życiu prostych ludzi – w życiu człowieka ważne są zarówno wartości materialne (praca), jak i estetyczne oraz duchowe.	0–2
	6.	Omówienie funkcji nawiązań do Biblii – podwyższenie rangi zawartych w tekście przemyśleń – powiązanie problemu piękna z duchowością / religijnością – wprowadzenie, nieobecnej wcześniej w literaturze białoruskiej, formy apokryfu.	0–3
	7.	Wniosek <ul style="list-style-type: none"> • pełny: Bahdanowicz wykorzystuje motywy biblijne by podkreślić wagę piękna w życiu człowieka, podkreśla znaczenie piękna w życiu każdego Białorusina. • częściowy: znaczenie sztuki w życiu człowieka. • próba podsumowania: kulturotwórcza rola Biblii. 	0–4 2 1
Kryteria oceny języka i kompozycji			20
2. Składnia i fleksja	Poprawna i nieschematyczna składnia i poprawna fleksja.		6
	Na ogół poprawna składnia i fleksja.		4
	Mimo błędów składnia i fleksja niezakłócająca komunikatywności języka.		2
3. Słownictwo, frazologia, styl	Bogate i zróżnicowane słownictwo, poprawna frazeologia, swobodny i żywy styl.		8
	Wystarczające słownictwo, poprawna frazeologia, komunikatywny styl.		5
	Na ogół poprawne słownictwo i na ogół komunikatywny styl.		2
4. Ortografia, interpunkcja	Bezbłędna ortografia, poprawna interpunkcja.		4
	Na ogół bezbłędna ortografia, na ogół poprawna interpunkcja.		2
	Błędy ortograficzne i interpunkcyjne z przewagą drugorzędnych.		1

5. Kompozycja	Funkcjonalna wobec tematu, spójna, logiczna.	2
	Trójdzielna, spójna, graficzne wyodrębnienie głównych części.	1